

ogsaa. Dersom vi f. Ex. ikke havde givet saa mange Penge ud til Jernbaner, saa havde de Penge jo ogsaa været i Kassen. Hvorfor saa ikke lige saa gjerne sige, at disse Penge ere en Jernbanestat, som en Krigsstat? Man kan ikke bruge Pengene uden til een Ting, og naar de ere brugte til een Ting, saa kunne de ikke bruges til noget Andet. Nu veed jeg godt, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds betragter det som en meget stor Feil at bruge Pengene i Forsvarsvæsenets Tjeneste. Det er nu det ærede Medlems Syn paa Sagen, men vi Andre have ikke det samme Syn. Vi tro — i alt Fald en Del af os — at de Penge, der ere anvendte paa Forsvarssagen, ere vel anvendte og kunde ikke ret vel være anvendte paa anden Maade. Derfor forekommer det os, at det er med Urette, at man vil give netop denne Foranstaltning Skyld for, at der nu er Tale om nye Statsobjekter. De Herrer mente ogsaa, at det ikke vilde have nogen Indflydelse paa Forbruget af de Varer, her er Tale om, enten Udgiften var lidt større eller lidt mindre. Folk vilde vedblive at bruge det Samme. Det tage de feil i. Jeg har allerede tidligere ført Betsket derfor i det, jeg anførte om, at Forbruget retter sig efter Evnen til at kjøbe. I den første Tid, jeg kan huske, kjøbte man ikke, fordi man ikke havde Evne dertil; nu igjen kjøber man mindre, fordi man har mindre Evne. Det er ikke Alle, der endnu have den Karakterstyrke til at begrænse Forbruget, som Nogle have, men de ville nok komme med efterhaanden, dersom Tiderne blive saaledes, at det gjøres behov og det enten denne Stat paalægges eller ei — ganske af sig selv. Jeg vil sige de Herrer, at i den Gaard, som jeg kjender bedst til, er Forbruget nu saaledes indskrænket, at der næppe bruges over 1/4 Tønde om Aaret, og Arbeidet gaar dog lige godt. Det er jo ogsaa Noget, man har Erfaring for fra andre Lande, f. Ex. Sverige og Norge, at netop ved den forhøiede Afgift af Ol og Brændevin, er Forbruget blevet indskrænket meget betydeligt. Det glædede mig imidlertid meget at høre det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Henning Jensen). Der var uhyre meget Rigtigt i det, som han der sagde. Det gaar jo virkelig saaledes til, som han udtalte, at for Landets Vedkommende er det i Reglen Husbonden, der giver Arbejderne Kosten og dermed, hvad der hører til, enten Brændevin eller anden Drik. Jeg tør dog sige, at det ikke gælder Herregaardene; der er det ikke al-

mindeligt, at Arbejderne faae Kosten, men derimod er det, saavidt jeg veed, almindeligt, at Folkene faae Brændevin til deres Mad i Høsttiden, Bløttiden og under det strengere Arbeide. Kosten tror jeg ikke, de faae paa Herregaardene, derimod nok temmelig almindelig hos Bønderne. Deri har han altsaa for saa vidt Ret, at den Merudgift, der vilde falde paa Brændevinet, vilde falde paa Husbonderne, forsaavidt de blive ved at bruge lige meget Brændevin, efter at denne Lov er udkommen. Men det er jo det allerbageste Punkt ved det Hele, at dersom Folk ere virkelig fornuftige, kunne de helt undrage sig denne Stat, og det vilde jo gjøre et Skaar i Profitten for Finantskassen; den vil have gjort feil Bestit. Det er Noget, som Befolkningen har fuldstændig i sin Haand, naar den har Karakterstyrke nok dertil, at undrage Finantskassen den meget store Indtægt, den skulde faae efter denne Lov. Jeg vil dog opløse det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Henning Jensen) om, at der er en Klasse Arbeidere, som ikke forbruge et ganske ringe Quantum bairisk Ol, det er nemlig den tjenende Ungdom, Tjenestekarle, som endnu ikke ere gifte og have en egen Husstand og faae en temmelig stor Løn, en stor Del heraf anvendes virkelig til bairisk Ol. Vi ere nu komne saa vidt, at det ikke savnes i nogen Landsby, og om de end ikke have Lov til at udskjænte bairisk Ol, saa sælge de det dog, Vedkommende høre det udenfor og drikke det paa Grøstefanten. Det sker hver Søndag hele Aaret rundt eller i det Mindste saa længe, man kan nære sig under aaben Himmel. Disse Arbeidere vilde ganske vist give et ikke ringe Bidrag til Afgiften af Brændevin og Ol, hvis en saadan vil komme; men det er ogsaa Folk, som have Naad dertil. De have kun sig selv at sørge for og bruge deres Løn dertil, men skamme sig ikke ved at lade Kommunen betale Alimentationsbidrag til deres uægte Børn, som de sjælden have Mangel paa. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen) var saa uheldig at komme lige efter det ærede Medlem for Middelfart (Henning Jensen), og han var vienshyntlig meget uleiligt af, at det ærede Medlem fra Middelfart havde udtalt sig saaledes, som han havde gjort om Arbejdernes Bidrag til den Stat, her er Tale om. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds søgte ogsaa, saavidt det stod i hans Magt, at faae det ført tilbage til den Betragtning, at det vil blive Arbejderne, som fortrinsvis ville komme til at betale Skatten, hvis den bliver paalagt; men det lykkedes ham dog kun usfuldkomment at udvise det